

Archeologienota met Beperkte Samenstelling

Lochristi Bosdam 36
Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota met Beperkte Samenstelling Lochristi Bosdam 36 Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur

Emmy Van Laere

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2020-0249

Plaats en datum

Gent, 3 februari 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1354
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

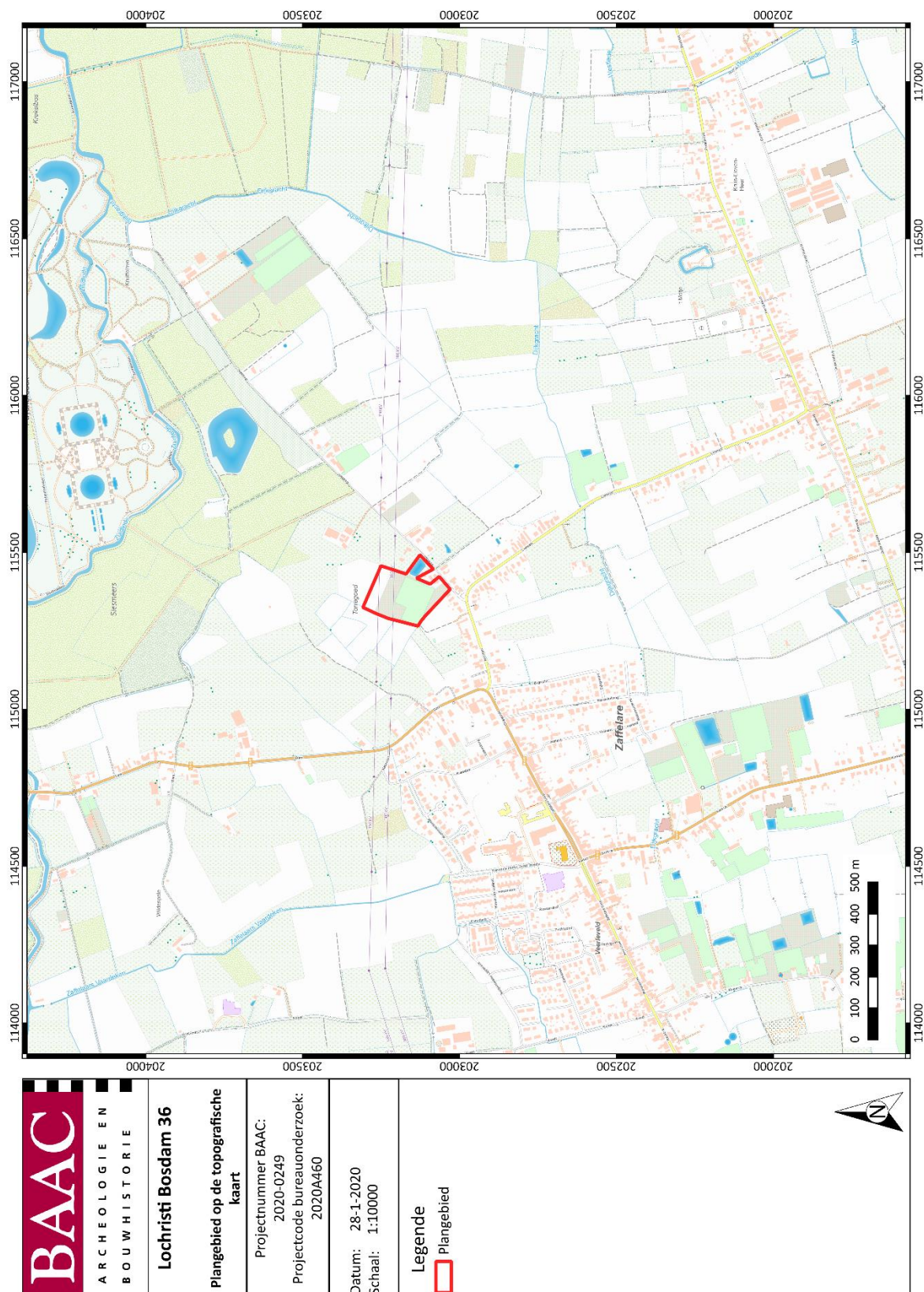
Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding	4
1.4	Huidige situatie en geplande werken	5
1.4.1	Huidige situatie	5
1.4.2	Geplande werken en bodemingrepen	8
1.5	Randvoorwaarden	8
2	Bureauonderzoek	10
2.1	Werkwijze en strategie	10
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	10
2.1.2	Onderzoeksvragen	10
2.1.3	Methoden en technieken.....	10
2.2	Assessmentrapport	10
2.3	Synthese onderzoeksresultaten.....	11
2.3.1	Archeologische verwachting.....	11
2.4	Besluit.....	11
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	11
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	11
3	Samenvatting	12
4	Lijsten.....	13
4.1	Figurenlijst.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.2	Plannenlijst.....	13
4.3	Tabellenlijst	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5	Bibliografie	13
6	Bijlagen	13
6.1	BA_sloop_I	13
6.2	BA_sloop_L.....	13
6.3	BA_sloop_T_B.....	13
6.4	BA_sloop_T_N	13

1 Beschrijvend gedeelte

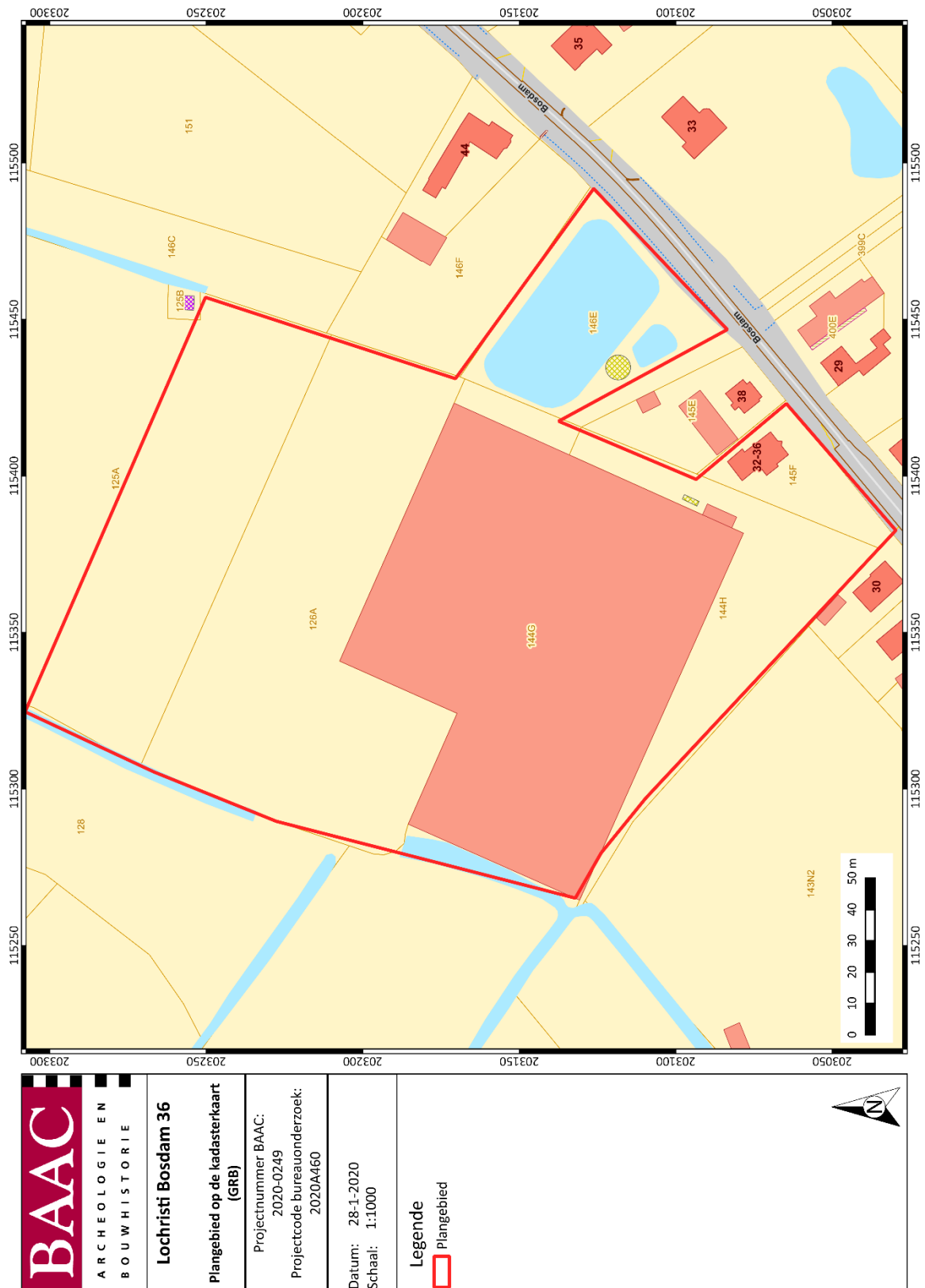
1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Lochristi Bosdam 36		
Ligging	Bosdam 36, 9080 Lochristi, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Lochristi, Afdeling 2 Zaffelare, Sectie D, Percelen 144G, 126A, 146E, 144H, deel van 145F en deel van 125A		
Coördinaten	Noordwest:	x: 115265.66	y: 203131.41
	Noordoost:	x: 115457.05	y: 203250.42
	Zuidwest:	x: 115382.96	y: 203028.85
	Zuidoost:	x: 115491.69	y: 203127.29
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0249		
Bureauonderzoek	Projectcode	2020A460	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen (Erkeningsnummer: 2015/00020)	
	Betrokken actoren	Emmy Van Laere (archeoloog)	
	Betrokken derden	/	

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 28-01-2020)

¹ AGIV 2020e

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 28-01-2020)

² AGIV 2020c

1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels **vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem**.

Echter kan het in enkele specifieke dossiers snel blijken dat de noodzaak voor een dergelijk verder vooronderzoek overbodig is. Indien namelijk bij de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader, kan worden aangetoond dat:

1. met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
2. de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
3. verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, kan de opmaak van een volwaardige archeologienota achterwege gelaten worden en overgegaan worden naar de opmaak van een **Archeologienota met Beperkte Samenstelling** waarbij de rapportering van het bureauonderzoek beperkt wordt (Code van Goede Praktijk 12.5.3.3).

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer sloop- en dichtingswerk gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren geen aanzienlijke bodemingrepen die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed.

De totale oppervlakte van het plangebied *Lochristi Bosdam 36* bedraagt ca. 34369 m², de geplande werkzaamheden hebben een oppervlakte van ca. 33654 m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden

geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermd onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in een woon- of recreatiegebied ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3.000 m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 1.000 m² bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.4 Huidige situatie en geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Het plangebied omvat tal van serres, containervelden en twee poelen die horen tot het huisnummer 36 aan de Bosdam te Lochristi.

Bij de containervelden is er geen sprake van ondergrondse structuren. Op de grond werd een gronddoek geplaatst. Ter hoogte van de goten liggen beperkte betonplaten die ingewerkt zijn in de bodem maar niet verankerd zijn.

De serres zijn gefundeerd op betonpalen van 80x18x18 cm. Hierbij is 60 cm in de bodem gefundeerd. Deze zijn om de 8m geplaatst.

Figuur 1: Zicht vanop het containerveld richting de serres⁴

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

⁴ Foto verkregen door initiatiefnemer

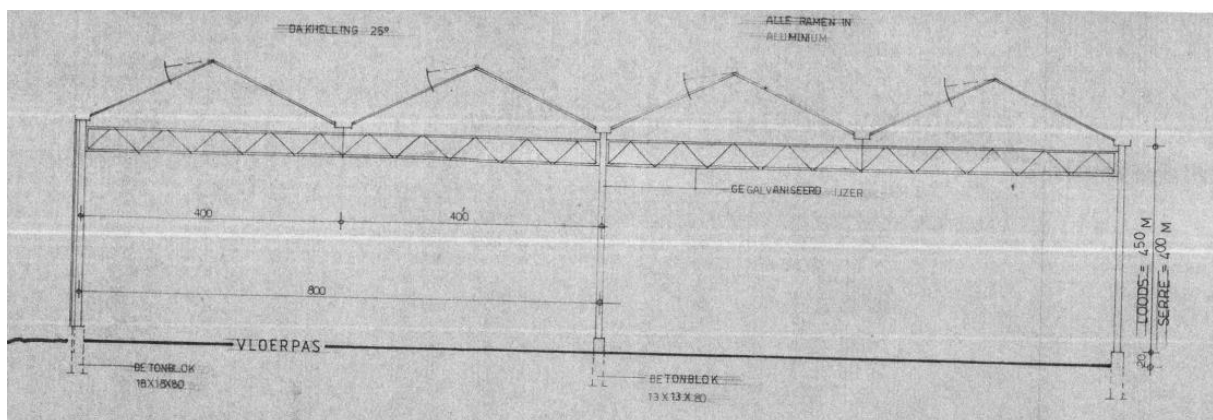

Figuur 2: Zicht vanop het containerveld richting de serres⁵ met inplanting irrigatiesysteem

⁵ Foto verkregen door initiatiefnemer

Figuur 3: Zicht op het containerveld⁶

Figuur 4: Inplantingsplan bestaande serres⁷

⁶ Foto verkregen door initiatiefnemer

⁷ Plan verkregen door initiatiefnemer

1.4.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

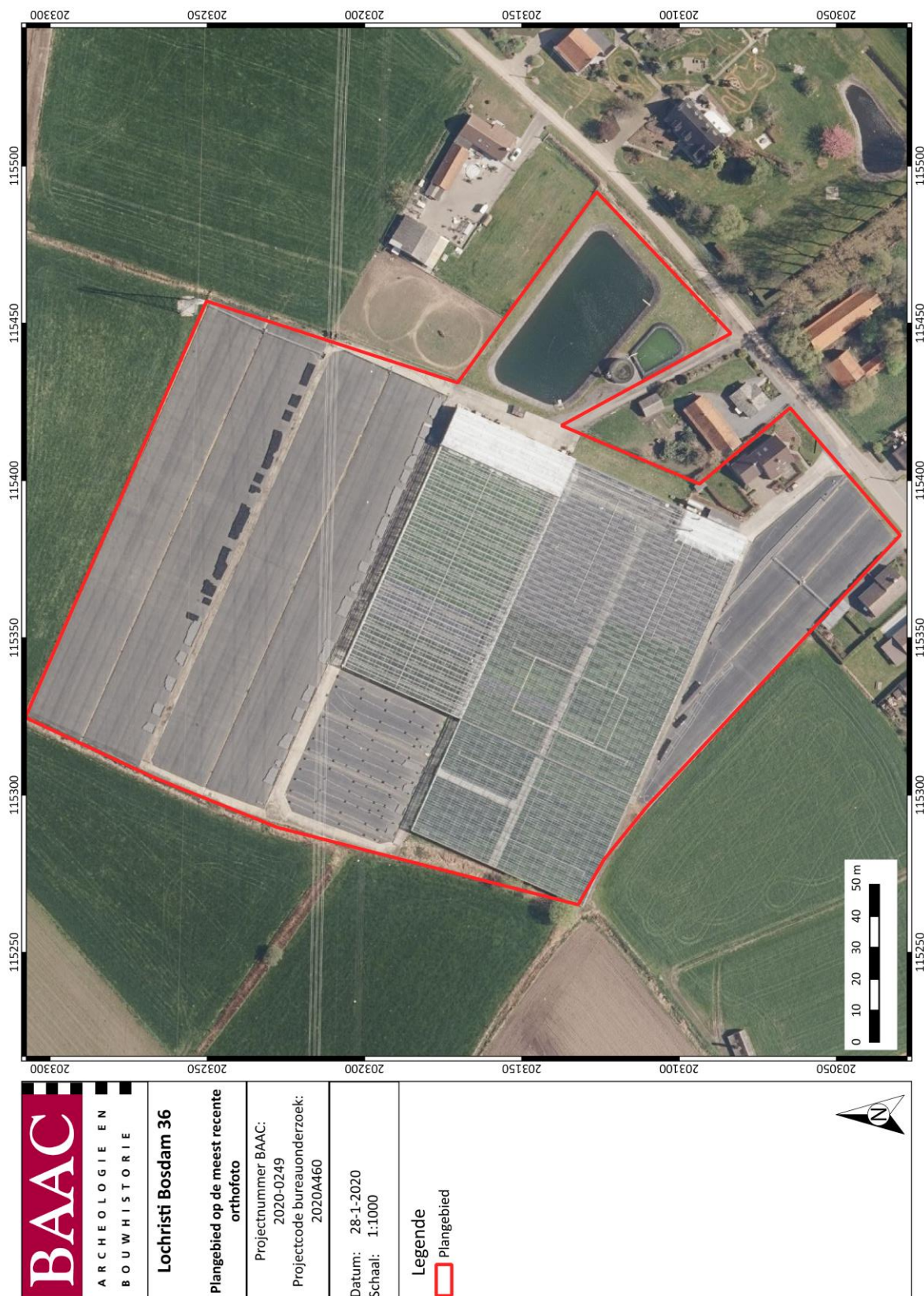
De opdrachtgever plant op het terrein het ruimen van een containerveld, de afbraak van de serres en het opvullen van de poelen. Hierbij wordt het huis niet mee gesloopt. Het sloopplan en terreinprofielen (bestaand en nieuwe toestand) worden in bijlage meegegeven.

Impactanalyse

De geplande werken omvatten de afbraak van de aanwezige serres en het ruimen van een containerveld. Verder worden ook twee poelen opgevuld. Hierdoor is er geen gevolg voor het eventuele aanwezig archeologisch erfgoed. De afbraakwerken bevinden zich binnen het gabarit van de bestaande structuren van de serres en voor de containervelden wordt de gronddeek verwijderd en de bestaande goten afgebroken.

1.5 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

Plan 3: Plangebied op de meest recente orthofoto⁸(digitaal; 1:1; 28-01-2020)

⁸ AGIV 2020d

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt dit doel door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

Binnen de opzet van deze archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel ingegaan op een beperkt aantal aspecten uit de beschrijving van de geplande werken (zie C.G.P.12.5.3.3.). Deze wijzen immers uit dat wanneer de geplande werken zich beperken tot de bovengrondse sloop er geen bijkomende verstoring veroorzaakt wordt voor het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Verder onderzoek zou in het kader van de bovengrondse sloop dan ook niet leiden tot nuttige kenniswinst.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat is de impact van de geplande werken?

2.1.3 Methoden en technieken

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

2.2 Assessmentrapport

In een standaard archeologienota wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied. Echter, gezien het hier gaat om een archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel dieper ingegaan op de geplande werken.

Aangezien de geplande werken enkel de afbraak, bovengrondse sloop en het opvullen van de poelen omvatten van de bestaande bebouwing, met uitzondering van het huis met nummer 36, is er geen noodzaak om de historiek, geomorfologie, cartografie en archeologie te bespreken. Aangezien enkel de bestaande structuren verwijderd zullen worden en de bestaande uitgravingen opgevuld, zal eventueel aanwezig archeologisch erfgoed niet in het gedrang komen. Er kan bijgevolg met één argument, nl. de geplande werken, besloten worden dat het eventueel archeologisch erfgoed niet

beschadigd zal worden en er bijgevolg eveneens geen mogelijkheid is tot het behalen van enig kennispotentieel.

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Archeologische verwachting

Aan de hand van de geplande werken, met name de opbraak van het containerveld, de afbraak en sloop van de serres en het opvullen van de poelen, kan met zekerheid gezegd worden dat er geen verstoring of impact zal zijn op het eventueel aanwezige archeologische erfgoed.

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Aangezien de geplande werken geen bijkomende verstoring betekenen en geen eventueel aanwezige waarden zullen verstoren, is er geen potentieel op kennisvermeerdering. Er is geen impact op onverstoorde bodem.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁹ is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon echter wel voldoende bepaald worden. Verder vooronderzoek is niet aangewezen.

⁹ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen voor een project te Lochristi, Bosdam 36 werd door BAAC Vlaanderen een archeologienota met beperkte samenstelling opgesteld. De initiatiefnemer plant op het terrein de op- en afbraak en sloop van serres en een containerveld en het opvullen van twee poelen. Hierdoor is er geen impact op de bodem, noch op eventueel aanwezige archeologische waarden, en is er geen potentieel op kennisvermeerdering bij verder archeologisch (voor)onderzoek. Er wordt wel benadrukt dat de werken zich moeten beperken tot het gabarit van de bestaande structuren. BAAC Vlaanderen adviseert dan ook geen verder onderzoek.

4 Lijsten

4.1 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 28-01-2020).....	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 28-01-2020).....	3
Plan 3: Plangebied op de meest recente orthofoto(digitaal; 1:1; 28-01-2020)	9

5 Bijlagen

5.1 BA_sloop_I

5.2 BA_sloop_L

5.3 BA_sloop_T_B

5.4 BA_sloop_T_N

6 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at:
https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

AGIV, 2020a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Bodemerosiekaart.

AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2020d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at:
<http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2020e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

CAI, 2020. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

DOV VLAANDEREN, 2020. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2020a. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at:
<http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2020b. GEOPUNT VLAANDEREN: Villaretk kaart (1745-1748). Available at:
<http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2020c. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).

GEOPUNT, 2020d. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2020. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:
https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.